

Oriol Ramon, sabadellenc de naixement i garriguenc d'adopció, és un filòleg que ha dedicat part dels seus esforços a lluitar per tal que el projecte de la Declaració Universal dels Drets Lingüístics fos una realitat. Aprofitem que torna a treballar a casa nostra perquè ens en parli:

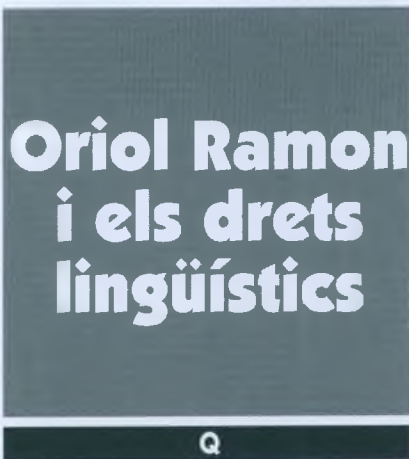
Què és la Declaració Universal de Drets Lingüístics?

Fem una mica d'història: els dies 6 al 8 de juny de 1996 es reuniren a Barcelona 61 ONG, 30 Centres PEN i 40 experts en dret lingüístic d'arreu del món. La convocatòria de la Conferència Mundial de Drets Lingüístics fou una iniciativa del PEN Club Internacional i del CIEMEN (Centre Internacional Escarré per a les minories Ètniques i les Nacions).

Responc a la pregunta: la DUDL és el document que aprovà la Conferència, fruit d'un procés de gairebé dos anys d'elaboració i discussions. És una declaració que han signat les ONG més importants del món en matèria de defensa i/o recerca dels drets lingüístics.

Calia una declaració d'aquest tipus?

L'objectiu de la Declaració és d'esdevenir un document de referència i de pressió dins de la UNESCO per tal que les Nacions Unides reconeixin el dret lingüístic com un dret humà en regulin el seu respecte arreu del món. És en aquest sentit que calia una Declaració d'aquest tipus i és només en el marc de la solidaritat universal que vam esdevenir-ne els motors, convençuts que aquest gest ha de contribuir necessàriament a corregir els desequilibris lingüístics per tal d'assegurar el respecte i el ple desplegament de totes les llengües i establir els principis d'una pau lingüística

planetària justa i equitativa, com a factor cabdal de la convivència social.

Quins són per a vostè els punts claus de la Declaració?

Una de les aportacions més remarcables de la Declaració és que per primer cop, un text d'aquestes característiques ha considerat inseparables i interdependents les dimensions col·lectiva i individual dels drets lingüístics, car ha postulat que la llengua es constitueix col·lectivament en el si d'una comunitat i és també en el si d'aquesta comunitat que les persones en fan un ús individual.

D'altra banda és un text que pretén ser aplicable a una gran diversitat de situacions lingüístiques, i per això ha fet una atenció especial a la definició de l'aparell conceptual en què es basa el seu articulat.

Vostè ha estat un dels redactors de la Declaració universal dels Drets Lingüístics. A l'hora de la redacció, quins han estat els punts en comú i quines les divergències?

És difícil d'explicar tan breument com em demaneu un procés que va durar dos anys d'intensos debats;

per tant els punts que ara exposaré només són una petita mostra tant de la riquesa de les aportacions, com de la intensitat dels debats. En primer lloc crec que la Declaració va fer un tomb important amb l'aportació dels experts africans. Aquests van introduir el debat sobre els drets dels parlants de llengües no codificades i el dret al poliglòtisme entès com el coneixement i l'ús de la llengua més adient per al desenvolupament personal o la mobilitat social.

Els punts que van generar més debat en el si del comitè de redacció van ser, però, els derivats de la definició dels eixos de la comunitat lingüística: historicitat, territorialitat, autodefinició com a poble i el fet d'haver desenvolupat una llengua comuna com a mitjà normal de comunicació entre els seus membres. El resultat final d'aquests debats crec que és prou satisfactori i recull amb molta lucidesa els drets de les comunitats lingüístiques establertes històricament en un territori, dels grups d'implantació més recent i els drets personals o individuals.

Com s'aplicaria la Declaració Universal de Drets Lingüístics al cas català? Creu que és una llengua discriminada?

Permeteu-me que abans de respondre directament a la pregunta faci un parell d'observacions. En primer lloc vull remarcar que la Declaració fomenta una nova percepció del concepte de diversitat lingüística: aquell que entén totes les llengües com a patrimoni de la humanitat, i transmet el convenciment que aquest patrimoni no és cap propietat sinó un llegat i com a tal no el podem dilapidar. Amb cada

MONISTROL
 Passeig de la Plaça Major, 6
 Telèfon 725 49 25
 SABADELL

home / dona
FÈMINA
 c. Sant Quirze, 5 • Tel. 725 59 50 • SABADELL

LANGUAGE MARKET
 CENTRE D'IDIOMES

Passeig Plaça Major, 57 entresol
 Tel. 726 50 38 • 08201 SABADELL

ORIOI RAMON

FOTO A. GALEOTE

llengua que desapareix s'altera l'equilibri ecolingüístic del planeta, i la rapidesa i proliferació dels processos de substitució poden comportar conseqüències imprevisibles. Per això no podem parlar de llengües discriminades sinó de llengües amenaçades o en procés de substitució. En segon lloc vull alertar que són les condicions de vida actual les que acceleren i faciliten els processos de substitució lingüística. Si no canviem la percepció que la diver-

sitat lingüística és una barrera per a la comunicació i la integració, mai no entendrem la llengua com un element imprescindible per la cultura de la pau perquè la llengua és un bé transmissible, acumulable i accessible a tots i la seva adquisició no comporta cap renúncia.

Vet aquí doncs, i sense fugir més d'estudi, el català és una llengua en perill i no només per causes externes. I aquest potser és un tema per una altra entrevista...

Acabo. La Declaració Universal de Drets Lingüístics ha estat acollida per la UNESCO. Això vol dir que ha iniciat el procés per esdevenir una Convenció Internacional de drets lingüístics aprovada per les Nacions Unides. Veurem.

**FINQUES
CARNER**
Agent de la propietat Immobiliària
Sant Antoni M^à Claret, 18 • SABADELL
Tels. 725 47 66 - 725 49 76

CLASSIC
club
Sant A. M^à. Claret, 2 • SABADELL
Telèfon 725 01 26

RESTAURANT
Euterpe
Rambla, 1
SABADELL
Tel. 725 01 26
PÀRQUING